

LYNN AUSTINOVÁ

Keď vojna rozdeľuje,
mä viera moc zrodiť nádej
a dokáže láska spájať?

ODLÚČENÍ

ODLÚČENÍ

Keď vojna rozdeľuje,
má viera moc zrodiť nádej
a dokáže láska spájať?

LYNN AUSTINOVÁ

Americký originál
While We're
Far Apart:

©2010 by Lynn Austin

Vydavateľ:

Published by Bethany House,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516
United States of America

Slovenské vydanie:

©2016 KUMRAN, s. r. o.
Mýtna 62, 064 01 Stará Ľubovňa
www.kumran.sk

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto knihy nesmie byť
reprodukováaná, uložená do
informačných systémov ani inak
rozširovaná (elektronicky alebo
mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.

Preklad:

Patrik Frank

Jazyková korektúra:

Eva Petrovičová

Zodpovedný redaktor:

Eva Štrbová

Originál obálky:

Jennifer Parker

Foto na obálke:

Susan Fox / Trevillion Images

Obálka a grafická úprava:

Štefan Talarovič

Tlač:

Tlačiareň HEIDY, s. r. o.

Prvé vydanie:

ISBN 978-80-89487-69-1

Mame Virginii, ktorá bola za druhej svetovej vojny
zdravotnou sestrou a zanechala mi všetky svoje poznámky.

Otcovi Paulovi, ktorý za vojny slúžil v námorníctve
v Pacifiku.

A Jákovi a Miriam, ktorí prežili holokaust v Maďarsku
a stali sa súčasťou našej rodiny.

Ďakujem vám za váš odkaz odvahy a viery.

Nech Pán stráži nad nami, keď sa rozlúčime!

Genezis 31, 49

1. KAPITOLA

BROOKLYN, NEW YORK
SEPTEMBER 1943

ESTERIN OTEC ZASTAVIL LENIVO rozhojdanú hojdačku na verande. „Niečo ti musím povedať.“ V hlase mal tolľkú temnotu, až Ester naskočili zimomriavky. Presne tieto slová aj tón použil, keď jej vysvetľoval, že mama naveky odišla do neba.

„Premýšľal som...“ Odmlčal sa a pošúchal si čelo, akoby ho bolela hlava. Vyzeral nekonečne smutný. Ester ľutovala, že ho nedokáže rozveseliť.

Po omši šli na obed k babke Shafferovej a otec takmer celý čas mlčal. Nebolo to nič nezvyčajné. Babka vyplňala dlhé ticho správami o strýkovi Stevovi, ktorý bojuje proti Japoncom, a strýkovi Joeovi, ktorého čo nevidieť prevelia do severnej Afriky. Prišla aj jej susedka Penny Goodrichová a všetci spoločne sledovali, ako Esterin brat Peter naháňa na dvore babkinho psa. Bolo to také príjemné odpoľudnie – až doteraz.

Teraz si odkašľal. „Dospel som... ehm... dospel som k rozhodnutiu.“

Opäť sa odmlčal a všetko stíchlo, akoby aj vietor zastal, aby si to vypočul. Sučka Woofer prestala brechať. Vyzeralo to, akoby sa zastavila ešte aj premávka na bulvári Brooklyn pár ulíc od domu.

„K akému, Eddie?“ spýtala sa babka. „Tváriš sa tak vážne... Nie je ti niečo?“

„Narukujem, mama.“

„Čože?“

„Hovorím, že narukujem do armády.“ Povedal to hlasnejšie, lebo babka dobre nepočula, Ester však tušila, že túto konkrétnu vec počula aj na prvý raz veľmi dobre.

Objala sa tenkými rukami, lebo ju odrazu mrazilo. Mala dvanásť rokov a už presne vedela, čo znamená, keď niekto narukuje. Správy o vojne počúvala každý večer z rádia a vídala v týždenníku pred sobotňajším premietaním v Loew Brooklyn Theatre. Ach, áno – vedela, že to znamená, že otec odíde niekam ďaleko, tak ako obaja strýkovia, a že sa už možno nikdy nevráti. Odrazu bolo vonku chladno, akoby sa slnko schovalo za mrak.

„Pre všetkých svätých, Eddie!“ zvolala babka. „Čo si rozum potratil? Nemôžeš len tak narukovať! Musíš myslieť na svoje deti. Kto sa o ne postará?“

„No... Práve o tom sa musíme porozprávať. Dúfal som, že sa o ne postaráš ty. Vravela si, že keby som niečo potreboval...“

„Zbláznil si sa? Ako si to predstavuješ? Ako si len...“

„Vojna nemôže trvať večne. Vrátim sa.“

Babka ho štychla do pleca. „A čo ak nie? Hm? Čo potom? Čo ak skončíš na dne oceána ako syn Millie Barkerovej? Čo bude? Chceš z tých chudiatok narobiť siroty?“

Ester chápala definitívnosť smrti. Vedela, že sa už s mamou neuvidí, až kým sama nezomrie a nepôjde do neba. Vedela aj to, že vo vojne zomiera mnoho ľudí. Babka mala v okne malú vlajočku s dvomi hviezdami, jednou za strýka Joea a druhou za strýka Steva, a vysvetlila vnučke, prečo má pani Barkerová na druhej strane ulice vlajku so zlatou hviezdou.

Najradšej by sa rozplakala a prosila otca, aby nešiel do vojny, no nechcela ho nahnevať. Ich vzájomná láska bola krehká ako pavučina a Ester si nikdy nebola istá, či má celú jeho pozornosť, nieto ešte náklonnosť. Niekedy sa jej zdalo, akoby otec ani nebol doma. Rozhodla sa, že nechá, nech ho presviedča babka.

„Nič sa mi nestane, mama. Budem v armáde, nie v námorníctve. Budem na pevnej zemi.“

„Vari si myslíš, že v armáde vojaci nezomierajú? Že ich zachráni pevná zem?“

„Pozri sa, dúfal som, že u teba nechám Petra a Ester, kým sa nevrátim.“

Pozerala sa naňho s otvorenými ústami, akoby sa chystala do niečoho zahryznúť. Ester sa pokúsila predstaviť si, ako býva u nej, a až ju z toho rozbolelo brucho. U babky to bol len samý zákaz – neotváraj dvere, utečie pes, nechaj andulku na pokoji, nechytaj sa mojich vecí... Aj keď sa jej veci váľali v kopách úplne všade. Nedelné návštevy Ester neprekážali, no kým večer nastúpili na autobus domov, mala pocit, akoby tri hodiny zdržiavala dych.

„Ako by tu mohli bývať?“ spýtala sa babka otca. „A čo škola? Na ňu si nemyslel? Keby bývali u mňa, museli by prejsť do inej. Okrem toho, v dome pre nich nie je dosť miesta.“

„Akože nie je? Veď ste tu s otcom vychovali troch chlapcov!“ Ester však nikdy nepochopila, ako sa tam s bratmi zmestil. Babka si nechávala veci, ktoré iní vyhadzujú. Kam sa pozrela, všade ich boli také kopy, že sa sotva dalo prejsť z jednej izby do druhej.

„To bolo pred dlhými rokmi, Eddie. Vaše prične sú dávno preč a vo vašej izbe mám svoje veci. Nevieť si predstaviť, kam by som ich presunula a čo by som s nimi robila.“

„Tak sa môžeš presťahovať do nášho bytu.“

„A čo moja Woofa, ha? A andulka? Vo vašej bytovke nie sú povolené domáce zvieratá. Okrem toho by som do nej musela chodiť po schodoch.“

„Mama, počúvaj...“

„Nie. Ty počúvaj mňa. Mám Petra a Ester rada, to vieš...“ Tú poznámku vrhla Esteriným smerom ako nepodarený odpal v bejzbale. Keď taká loptička mľaskne o palicu, znie dobre, ale nakoniec z nej nič nie je.

„Ale, pri všetkých svätých, na výchovu detí som pristará! Pomáhať s úlohami, trápiť sa s osýpkami a detskými kiahňami... To je na mňa priveľa! Nevládala by som to robiť celé dni a noci! Nech s nacistami bojuje niekto iný. Ty máš tridsaťtri, prepánajána! Máš záväzky tu doma.“

Ester sa pozrela na otca, či ho babkine argumenty presvedčili, no z jeho výrazu ju zase len zamrazilo. Pery mu zbeleli a vyzeral, akoby zadržieval dych. Zjavne si to všimla aj babka. „Čo je? Čo sa stalo?“

„Už je neskoro. Už som podpísal.“

„Čo!?“ Babka vybuchla ako fľaša s kolou, keď ňou poriadne zatrasiete. Potom sa natiahla a vlepila mu zaucho ako malému chlapcovi. Jej hlas bol studený, mrazivý ako plechová forma na ľad tesne po vybratí z mrazničky. „Priveľa vecí mi ju stále pripomína. Priveľa vecí už nikdy nebude ako predtým. Ráchel je v tom byte úplne všade – a pritom nie je.“

„Tak sa presťahuj, prepánajána! Nemusíš sa hneď hlásiť do vojny, keď potrebuješ zmenu! New York je veľké mesto, vieš? V Brooklyne je kopa voľných bytov. Deti ňa potrebujú.“

Pošúchal si ucho, po ktorom ho plesla. „Nie som im nič platný, mama. Nie som ani dobrý otec, nieto ešte matka.“

Ester sa pokúsila niečo povedať, no v hrudi ju bolelo, ako keď v škole spadla z preliezačky. Nedokázala sa nadýchnuť. Chcela mu povedať, že v skutočnosti je dobrý otec. Varil im a večer s nimi počúval športové prenosy. Deň čo deň im robil desiatu, pomáhal im s učením a v nedeľu s nimi chodil do kostola. V dome bolo akosi ticho, to je pravda, a nikdy nespieval ani nehral na klavíri ako mama. Pred spaním im nerozprával rozprávky o postavách z Biblie. Namiesto mäsa so zemiakmi mali často iba polievku

z konzervy, to jej však neprekážalo. Jednoducho chcela, aby s nimi ostal u nich doma, aby nešiel do vojny a nenechal ich s babkou.

Položila mu ruku na rameno a snažila sa to nejakto sformulovať, no keď sa k nej obrátil a ona videla, že má v očiach slzy, nedostala zo seba ani jediné slovo. Čo ak povie niečo zlé a on sa v noci rozplače ako po matkinej smrti? Dobre si pamätala ten pocit desivej bezmocnosti, keď videla otca plakať, najmä keď nevedel prestať a na celom svete nebol nik, kto by aspoň niekoho z nich uchlácholil. Otec robil všetko, aby jej pomohol zbaviť sa žiaľu, no jeho objatia boli strnulé a krátke, akoby sa bál, že ju poláme, ak ju stisne priveľmi tuho. Bol vysoký a štíhly, ruky mal plné mozoľov a večne zamastené od oleja, lebo celé dni opravoval autá. Matkine boli jemné a hrejivé a vedela Ester objímať veľmi, veľmi dlho.

„Nerob to, Eddie. Prosím,“ nástojila babka. „Mysli na svoje deti. Zajtra tam zájdi znova a povedz im, že si si to rozmyslel.“

„Nemôžem. To sa už nedá.“ Vyslovil to tak ticho, až si Ester nebola istá, či si to iba nevymyslela. Babka to jednoznačne nepočula. Potom si však odkašlal a oveľa hlasnejšie povedal: „Už som dal výpoveď v práci. O dva týždne odchádzam na základný výcvik.“

Jeho slová zanechali v Ester rovnakú prázdnotu, ako keď zomrela mama. Mala pocit, že je iba semienko púpavy a vôbec nič ju nepúta k zemi. Čo s ňou bude? Ako to urobí, aby neodletela pri prvom závane vetra?

„Pre všetkých svätých, Eddie! O dva týždne? Ako si mohol urobiť takú sprostosť?“

Jej krik musel začuť aj Peter, lebo prestal behať po dvore so sučkou a vybehol na verandu. Mal o tri roky menej ako Ester a bol chudý ako prútik – celkom iný ako väčšina šarvancov jeho veku. Gaštanovhnedé vlasy mal rovnako lesklé ako mama. Keď si na ňu Ester chcela spomenúť, stačilo sa pozrieť naňho. Vybehol po schodoch s červenou tvárou a spotenými vlasmi a po jednom sa na nich pozrel. „Čo sa stalo?“

Otec akoby ho vôbec nepočul. „Musím to urobiť, mama. Vari to nechápeš?“

„Nie, nechápem. Ako to môžeš spraviť svojim deťom? Navyše po tom, čím všetkým si prešli? Zbláznil si sa?“

„Nie, ale zbláznim sa, ak tu ostanem.“

„Nemám ti viac čo povedať.“ Babka s námahou vstala z hojdacieho kresla, odišla do domu a buchla za sebou dverami, aj keď za to na deti vždy hrozne kričala. Kreslo sa hojdalo ďalej, a tak sa Ester natiahla ponad otca a zastavila ho. Pani Mendelová z bytu na prízemí vravela, že nechať kreslo hojdať sa naprázdno prináša smolu a oni už ďalšiu rozhodne nepotrebovali. Na dvore opäť zavládlo čudesné ticho. Prerušila ho až babkina susedka Penny Goodrichová.

„Eddie?“

„Áno?“

„Ja ti ich postrážim.“

Ester celkom zabudla, že je tam aj Penny. Všetci na to zabudli. Presne taká totiž bola – tichá a nezaujímavá, takže ste sa mohli pozeráť priamo na ňu a pritom ju nevnímať. Ester netušila, prečo sa u babky objavuje každú nedeľu, keď tam popoludní prídu na návštevu. Asi patrila k všetečným susedám, ktoré nemajú vlastný život a chodia sa pozeráť na cudzie ako na film v kine.

Penny bola mladšia ako otec, no dosť stará na to, aby už mala byť vydatá. Otec vravel, že býva na druhej strane babkinho dvojdomu už od čias, keď bol malý a ona len bábätko. Keď sa narodila, Goodrichovci museli byť veľmi starí, asi ako Sára a Abrahám, lebo teraz boli prastarí, ešte starší ako babka. Takmer nikdy nechodili na verandu a už vôbec nie do svojej polovice miniatúrnej záhrady. Otec vravel, že Penny si v detstve veľmi doberal, lebo za ním stále doliezala. Teraz sa k nej obrátil, akoby aj on zabudol, že tam je.

„Čo si vravela, Penny?“

„Že sa ti postarám o deti. Teda, lepšie by bolo, keby si nikam nešiel, lebo je to nebezpečné, a tak ďalej, ale ak treba, môžem sa

presťahovať do vášho bytu, aby nemuseli meniť školu.“ Otec sa na ňu prekvapene pozeral, nič však nevravel. „Viem, že som nikdy deti nevychovávala,“ pokračovala, „ale viem variť, postarať sa o domácnosť aj o všetko, čo treba.“

„A čo práca? Čože to vlastne robíš?“

„Predávam lístky na autobusovej stanici.“ Ukázala si palcom cez plece. „Ale mohol by si mi ukázať, ako tam dochádzať z vášho bytu, nie? Ktorým autobusom.“

„Nepotrebuješ ťa tu rodičia?“

„Zvládnem to aj bezo mňa,“ mávla nad tým rukou. „Mama večne opakuje, že jej iba leziem na nervy. Okrem toho sa u nich môžem zastaviť po práci a potom cez víkend. Budú v poriadku.“

Ester videla, kam to speje, a vôbec sa jej to nepáčiilo. Musela niečo povedať, aby ten nápad zarazila, kým sa to neskončí s otcom niekde ďaleko a Penny Goodrichovou nasťahovanou v ich byte. Niežeby nebola milá – vždy pre ňu aj pre Petra mala cukríky a žuvačku a kadečo iné –, ale niečo na nej skrátka nesedelo. Ester nahmatala vo vrecku bielo-červený pásikavý cukrík, ktorý od nej dostala dnes. Nechcela ho, ale Penny jej ho aj tak vtisla do dlane. „Len si vezmi. Otcovi to nebude prekážať.“

Stará mama vravela, že zakaždým, keď sa jej to pokúsila nejako oplatiť, Penny to nabudúce zdvojnásobila. „Keby si jej povedala, že sa ti páčia jej topánky,“ povedala raz, „na mieste by si ich vyzula a nanútila by ti ich.“ Ona však nechcela Pennine šaty. Obliekala sa ako starena, nosila neforemné domáce úbory, vzorované zástery a topánky s hrubou podrážkou.

„Stále by som im mohla cez víkend nakúpiť,“ presviedčala ďalej Penny, „aj im vyprať a urobiť, čo treba, kým budú deti na návšteve u starej mamy.“

„To by bola pre teba ale riadna kopa roboty,“ namietol otec.

„Mne to neprekáža. Naozaj. Niekedy som dosť osamelá, vieš? Bolo by fajn robiť pre zmenu aj niečo iné.“

„Stále nechápem, prečo to nie je ochotná spraviť mama.“

„Možno preto, že tvoji bratia už bojujú a ty si posledný, kto jej ešte ostal. Asi sa bojí, že príde o vás všetkých, a to sa jej ani nedá mať za zlé, nemyslíš?“

„Ja sa do bojov asi ani nedostanem. Armáda potrebuje mechanikov, čo udržia džípy v chode. Vraj ma možno naučia opravovať aj tanky. Rád by som skúsil aj letecké motory.“

„To by bolo pekné. A budeš v bezpečí, však?“

„Vieš, ja fakt musím odísť, Penny. Tu mi ju všetko neprestajne pripomína a... a už to skrátka neznesiem. Prečo to mama nechce pochopiť?“

„Chudáčik Eddie. Ja ťa chápem. Musí to byť pre teba hrozné.“ Penny mu položila ruku na dlaň. Prekvapene sa na ňu pozrel a potom zdvihol pohľad k jej tvári. Ester zo všetkého najväčšmi pripomínala babkinho kokeršpaniela s veľkými smutnými očami a hlavou naklonenou nabok.

„Naozaj by si to urobila?“ spýtal sa otec. „Presťahovala by si sa k nám a postarala by si sa o deti, kým som preč?“

„Pravdaže. Veľmi rada ti pomôžem.“

Ester sledovala, ako to otec zvažuje. Mala chuť štuchnúť ho laktom do rebier a zakričať: Hej! A čo ja? Prečo sa ma nespýtaš, čo si o tom myslím? Hruď jej však už zase zvieralo čosi ťažké, takže sa sotva dokázala nadýchnuť. „Ocko?“ hlesla ticho.

„Možno tam ani nebudeš musieť byť dlho,“ povedal. „Mama určite zmení názor a vezme deti k sebe, keď si na tú myšlienku zvykne.“

„Ocko?“ ozvala sa Ester hlasnejšie.

„A potom by si jej mohla občas pomôcť, však? Aby si od nich mohla oddýchnuť, keď to bude potrebovať?“

„Samozrejme. Zvládneme to, neboj sa. Uvidíš.“

Ester až stislo od paniky. Toto sa naozaj stane a ona nevie, ako to zastaviť. Nechcela, aby otec odišiel, a už vôbec nie, aby sa nuda Penny Goodrichová nasťahovala k nim domov namiesto mamy. „Ocko!“

„Áno, bábika moja?“ zareagoval neprítomne, s pohľadom upretým na miniatúrny dvor, nie na ňu. Chytil ju za ruku a jemne ju pohladil palcom, ona však vedela, že ju v skutočnosti nepočúva. Bolo to, akoby už stál na palube lode a plavil sa s bratmi do nepredstaviteľnej diaľky.

Zdráhala sa povedať, čo má na jazyku. Bála sa, že keby povedala to, čo naozaj chce, otec by sa nahneval a pustil jej ruku. Nechcela urobiť nič, čo by ho k tomu prinútilo.

„Nič,“ zamrmlala.

Túto chybu už totiž spravila s mamou. Pustila jej ruku, lebo si myslela, že je priveľká na to, aby sa držala s rodičmi za ruky. No a teraz ju už za ňu nikdy chytiť nemohla.

2. KAPITOLA

PENNY GOODRICHOVÁ SI UVEDOMOVALA, že dostáva druhú šancu. Pred vyše rokom zomrela Eddiemu Shafferovi žena, čo bola hrozná tragédia. Teraz však potreboval manželku a mamu k dvom deťom a ona o to stála. Tentoraz sa do nej Eddie konečne zamiluje. Tentoraz si to už zabezpečí.

Ani si nespomínala, že by niekedy nebola bývala zaľúbená do toho vysokého chlapca od susedov s vlasmi ako zlato. Už ako malá sledovala, ako hrá na ulici s bratmi bejzbal, a úprimne ho ľúbila. Túžila hrať sa s nimi a vyhrávať mu jeden zápas za druhým, aby ju za to mal rád, no matka jej to nedovolila. „Si príliš neohrabaná, Penny. Nemôžeš sa hrať s veľkými deťmi. Niečo si spraviš. Okrem toho, aj tak by vo svojom tíme nechceli takú ako ty.“

Za teplých letných večerov sa hral s ostatnými deťmi na schovávačku a naháňačku a ona sa naňho pozerala odo dverí. Jeho blond vlasy nadobúdali vo svetle pouličných lúčok zelenkastý nádych, a kým sa rozbehol za ostatnými, vždy ich najprv upozornil. Túžila schovávať sa v kríkoch ako druhá decká a pišťať od vzrušenia, keď ju Eddie nakoniec objaví. Matka však tvrdila, že

pre také ako ona je nebezpečné behať vonku po zotmení. „Nikdy nevieš, kto môže číhať v kríkoch, aby ťa uniesol. Svet je plný zlých ľudí, aj keď nemáš dost' rozumu, aby si to pochopila.“

Keď dospela do školského veku, chcela chodiť za Eddiem a jeho bratmi, keď sa brodili jesenným lístím alebo v zime cez kopy snehu po pluhu, lenže matka ju zakaždým odprevala osobne. „Určite by si si nedala pozor na autá. Vôbec nemáš rozum. Len čo by si vyšla na ulicu bez dozoru, zrazilo by ťa prvé, čo by tadiaľ išlo.“

Na strednej nemala dovolené chodiť na Eddieho zápasy, lebo vraj nie je ako ostatné dievčatá. Jej rodičia boli starší ako rodičia ostatných a jej o sedemnást rokov staršia sestra Hazel odišla z domu tak dávno, že si ju ani poriadne nepamätala. Niekedy ho sledovala z diaľky, a keď odhodil zdrap papiera či obal od žuvačky, zdvihla ho a dala si ho na pamiatku do škatule od topánok, čo si schovávala v skrini. Keď o ňom cez vyučovanie snívala, písala si do zošitov jeho meno. Stranu za stranou plnila nápismi *Lúbim Eddieho* a *Eddie + Penny* uprostred nakreslených srdiečok.

Pamätala si, ako si šla oči vyplakať, keď jej pani Shafferová oznámila, že sa Eddie bude ženiť. Aj s rodičmi ju pozvali na svadobnú hostinu v záhrade, bola však taká zlomená, že do seba nedokázala dostať ani jediný hlt. Svoj rez zo svadobnej torty si dala na noc pod vankúš, lebo sa hovorí, že potom sa dievčaťu sníva o jej milovanom. Naozaj sa jej snívalo o Eddiem, ako už toľkokrát predtým. Ráno potom zahodila rozpučenú tortu do koša, lebo bola presvedčená, že sa jej ten sen nikdy nesplní.

Ale teraz by sa mohol.

Eddie potreboval jej pomoc. Bude z nej nová pani Shafferová. Samozrejme, musí s tým počkať, kým sa vojna neskončí a Eddie sa nevráti domov. Dovtedy mu bude deň čo deň písať novinky z domu, a keď sa to napokon skončí, jeho byt už bude jej domovom a jeho deti jej deťmi.

Od vzrušenia ju pálili líca, keď sedela oproti nemu na verande a sledovala, ako zvažuje jej návrh. Ak ho odsúhlasí, možno začne

behať od nadšenia okolo dvora ako Woofer, keď sa naháňa za loptou.

„Je to od teba veľmi milé,“ vyhlásil nakoniec. „Pôjdem sa o tom porozprávať s mamou.“

Vstal a Pennina dlaň mu sklzla z ruky. „Povedz jej, že aj keď sa o deti sama nemôže postarať, nič sa nedeje. Rada to spravím za ňu.“

Prikývol a zmizol za dverami, ktoré za sebou tak zlostne zatresla jeho matka. Penny si nevedela predstaviť, ako by sa do domu starej Shafferovej zmestili dve deti, pokiaľ sa nezbaví nazhromaždených vecí, ktoré má úplne všade. V spálňach nikdy nebola, no ak sa čo i len trocha ponášali na predné izby, tak si v nich nemajú kde sadnúť, nieto ešte spať. Každý decimeter voľnej plochy v dome bol zaprataný stôsmi starých novín a časopisov či škatuľami s obnoseným šatstvom, medzi ktorými ostali iba úzke cestičky. Niekedy sa bála, že sa v druhej polovici dvojdomu rozhorí požiar a zabije aj ju s rodičmi, lebo spia hneď za stenou. Ešte šťastie, že o stave domácnosti na druhej strane nevedeli jej rodičia. Aj bez toho sa večne čohosi báli.

Dvere za Eddiem sa zabuchli a Penny ostala na verande sama s deťmi. Boli oveľa tichšie ako decká v ich veku a ona nikdy nevyunikala konverzačnými schopnosťami.

„Nemáte chuť na zmrzlinu? Spýtala sa ich napokon. „V nedelu poobede tu občas vídať zmrzlinárske auto. Ak proti tomu váš ocko nič nemá, vezmem aj vám. Alebo by sme si na ňu mohli zájsť do obchodu na rohu. Máte chuť?“

Dievča pokrútilo hlavou a odvetilo: „Nie. Vďaka.“ Malo vlasy presne ako Eddie, husté, plavé a kučeravé. Chlapec akoby ju ani nepočul. Ďalej uprene hľadel na dvere, za ktorými zmizla jeho stará mama a potom aj otec. Stál tak nehybne, že to vyzeralo, akoby spal s otvorenými očami.

„Čo máš najradšej?“ spýtala sa ho. „Stavím sa, že čokoládovú zmrzlinu. Uhádla som? Väčšina ľudí vraví, že je to ich

najoblúbenejšia, ale ja mám radšej greповé nanuky. Ty si však môžeš vybrať, čo chceš...”

„Ďakujeme, neprosíme,“ zdôraznila Ester.

Penny by sa najradšej nakopala za to, ako nešťastne rozbieha vzťahy s Eddieho deťmi. Matka jej vždy vravela, že nemá ani zamak rozumu. Našťastie sa dvere znova otvorili a z domu vyšiel zamračený Eddie.

„Môžeme už ísť domov, ocko?“ spýtala sa ho Ester. Mala dvanásť a jej brat Áron Peter, ktorému hovorili vždy druhým menom, deväť. Penny o nich vedela všetko, lebo stará pani Shafferová jej o nich rozprávala do posledného detailu už od chvíle, čo sa narodili.

„O minútku, bábika moja,“ odvetil Eddie. „Počuj, Penny... Myslím si, že mama iba potrebuje trochu času, aby si na to zvykla. Čo keby sme prišli v piatok večer a ešte si to prebrali?“

„Jasné! Urobím vám večeru a...“

„To nebude treba. Prídeme až po večeri. Ale ak dovedy mama nezmení názor... tak možno budem musieť tvoju ponuku prijať.“

„To je v poriadku, Eddie. Naozaj. Myslím to vážne, keď hovorím, že sa rada postarám o tvoje deti.“

„Vieš, bol som si istý, že to mama urobí, a tak som sa rovno prihlásil ako dobrovoľník, a teraz...“

„Všetko bude dobré, uvidíš.“

Odprevadila ich na roh ulice a počkala s nimi na autobus. Potom sa náhlivo vrátila do dvojdomu, aby to oznámila rodičom. Ako vždy sedeli vo svojich kreslách v pochmúrnej prednej izbe a počúvali rozhlas za zatiahnutými závesmi. Vždy ich nechávali zatiahnuté, aby sa nik ani náhodou nemohol pozrieť dnu – akoby sa tam bolo na čo pozerieť. Penny vyčkala, kým program neprerušia reklamou na mydlo Lux. Otec totiž neznášal, keď hovorila do vysielania.

„Neuveríte, čo sa stalo. Bola som vedľa, hovorila som s Eddiem Shafferom a...“